

امارت اسلامی افغانستان
وزارت تحصیلات عالی
پوهنتون جوزجان
پوهنځی تعلیم و تربیه
دیارتمنت جغرافیه

کتلاگ دیپارتمنت جغرافیه

کتلاگ دیپارتمنت جغرافیه در جلسه‌ی مؤرخ ۱۴۰۴/۵/۵ و طی پروتوکول شماره‌ی « ۵ » استادان دیپارتمنت جغرافیه مورد تأیید و تصویب قرار گرفت.

والسلام

پوهنیار شعیب حامد
رئیس پوهنځی تعلیم و تربیه

پوهندوی جمشید احمدی
آمر دیپارتمنت جغرافیه

سال ۱۴۰۴ هـ ش

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فهرست

- ۱ ..... مقدمه
- ۳ ..... تاریخچه
- ۶ ..... چارت تشکیلاتی دیپارتمنت جغرافیه
- ۷ ..... دیدگاه و مأموریت
- ۷ ..... پالیسی آزادی‌های اکادمیک
- ۸ ..... معرفی دیپارتمنت جغرافیه
- ۱۰ ..... اهداف دیپارتمنت جغرافیه
- ۱۲ ..... آشنایی با استادان راهنمای صنف‌ها
- ۱۲ ..... وظایف استادان راهنما
- ۱۵ ..... تعهد نامه‌ی محصلان
- ۱۶ ..... فعالیت‌های انجام‌شده و دستاوردهای دیپارتمنت جغرافیه
- نکات قوت دیپارتمنت جغرافیه - پوهنحی تعلیم و تربیه پوهنتون جوزجان
- ۱۹ .....
- ۲۱ ..... نقاط ضعف دیپارتمنت جغرافیه
- ۲۲ ..... کمیته‌های دیپارتمنت جغرافیه
- ۲۲ ..... تضمین کیفیت
- ۲۴ ..... لایحه وظایف کمیته تضمین کیفیت

تحقیق	۲۴
چارت تشکیلاتی کمیته تحقیق دیپارتمنت جغرافیه	۲۶
لایحه وظایف کمیته تحقیق	۲۷
دوره آموزشی	۲۷
استفاده از تکنالوژی در تدریس	۲۸
نصاب درسی دیپارتمنت جغرافیه	۳۰
تناسب استاد و محصل	۳۹
تعداد استادان دیپارتمنت	۳۹
تعداد محصلان	۴۱
کتابخانه‌ی دیپارتمنت جغرافیه	۴۲

مقدمه

با نام خداوند بزرگ و مهربان، خالق علم و دانایی و با درود و سلام به پیامبر عظیم‌الشان اسلام، حضرت محمد مصطفی (ص)، که دروازه‌های معرفت را بر بشریت گشود و انسان‌ها را به سوی نور، حکمت و فضیلت رهنمون ساخت. حمد و ستایش خداوندی را سزااست که ما را به نعمت علم و تعلیم توانمند ساخت و توانایی فهم و درک پدیده‌های جهان را در وجود بشر به ودیعت نهاد و بدین‌گونه علم‌آموزی را در بطن باورهای دینی ما نهادینه ساخت.

دیپارتمنت جغرافیه یکی از نهادهای علمی مهم در چوکات پوهنچی تعلیم و تربیه بوده که از زمان تأسیس آن، همواره در راستای ارتقای سطح دانش و پاسخ‌گویی به خواست‌ها و نیازهای متحول‌شونده جامعه تلاش ورزیده است. این دیپارتمنت با هدف تربیت کادرهای متخصص در سطح لیسانس، در مسیر فراگیری دانش در سطح ملی، منطقوی و بین‌المللی گام نهاده و با تکیه بر روحیه آکادمیک و علمی، جایگاه شاخص و ارزشمندی را در میان سایر دیپارتمنت‌های پوهنچی تعلیم و تربیه کسب کرده است. تلاش‌های دوام‌دار این دیپارتمنت برای بالا بردن کیفیت آموزشی و علمی، نشان‌دهنده تعهد صادقانه آن در قبال نسل جوان و آینده کشور می‌باشد.

در پهلوی سایر دیپارتمنت‌ها، دیپارتمنت جغرافیه همواره تلاش نموده تا به‌عنوان یک دیپارتمنت فعال، متعهد و پاسخگو شناخته شود. فعالیت‌های علمی و آموزشی این دیپارتمنت همواره در جهت ارتقای ظرفیت علمی محصلان سامان‌دهی شده‌اند. این دیپارتمنت با در نظر گرفتن معیارهای علمی و آموزشی روز، در پی آن است تا محصلان را با دانش روز آشنا ساخته و

زمینه‌های رشد و شکوفایی آن‌ها را فراهم نماید. به همین منظور، از تمامی امکانات موجود در راستای مرفوع‌سازی نیازهای علمی محصلان استفاده می‌شود تا روند آموزش به شکل مؤثر و معیاری پیش برود.

از سوی دیگر، استادان دیپارتمنت جغرافیه نقش کلیدی در پیشرفت علمی این نهاد دارند. آنان با شرکت در سمینارها، کنفرانس‌ها، ورکشاپ‌ها و برنامه‌های آموزشی مختلف، مهارت‌های تدریسی و مدیریتی خویش را ارتقا داده‌اند. این‌گونه فعالیت‌ها سبب شده تا استادان بتوانند معلومات به‌روز و کارآمد را به نسل جوان انتقال دهند و خود را با تحولات علمی جهانی هم‌سو سازند. اشتراک فعال استادان در برنامه‌های علمی، بیانگر آن است که این دیپارتمنت در مسیر پویایی و نوسازی علمی گام‌های مؤثر برداشته است.

یکی از ارزش‌های بنیادی و اساسی دیپارتمنت جغرافیه، مبارزه با تبعیض و نهادینه‌سازی آموزش برابر و بدون تبعیض‌گرایی است. استادان این دیپارتمنت همیشه در تلاش بوده‌اند تا فضای آموزشی عاری از تبعیض را به وجود آورند و این دیدگاه را در میان محصلان نیز تقویت نمایند. آنان آموزش برابر را برای تمامی محصلان صرف‌نظر از زبان، قومیت و محل سکونت تضمین کرده‌اند، تا هر محصل بتواند با اطمینان و اعتماد کامل، از آموزش بهره‌مند گردد. محصلان این دیپارتمنت نیز، با احساس تعلق خاطر، خود را جزء مؤثر و فعال آن دانسته و به‌گونه‌ی برابر از رهنمودهای استادان و منابع درسی استفاده می‌نمایند.

افزون بر این، دیپارتمنت جغرافیه در جهت همکاری علمی و آکادمیک با سایر دیپارتمنت‌ها، نهادهای تحصیلات عالی خصوصی و مکاتب نیز تعهد جدی دارد. این دیپارتمنت همواره تلاش نموده تا به عنوان یک نهاد همکار، قابل اتکا و مورد اعتماد عمل کرده و در بهبود و توسعه سیستم تعلیمی کشور،

نقش مؤثری ایفا نماید. همکاری با سایر نهادها به هدف هم‌افزایی علمی و استفاده بهتر از ظرفیت‌های مشترک، در زمره مأموریت‌های اصلی این دیپارتمنت به شمار می‌رود.

به صورت کلی، دیپارتمنت جغرافیه با داشتن کادرهای متخصص، با تعهد علمی، روحیه همکاری و رعایت ارزش‌های انسانی و اسلامی، در مسیر رشد و توسعه علمی کشور گام‌های ارزنده‌ی برداشته است و با انگیزه‌ی راسخ، آینده‌ی روشن‌تر را برای محصلان و جامعه علمی کشور ترسیم می‌نماید.

تاریخچه

ایجاد دیپارتمنت جغرافیه در چوکات پوهنچی تعلیم و تربیه پوهنتون جوزجان، یکی از گام‌های مهم و ارزنده علمی در راستای پاسخ‌گویی به نیازهای روزافزون آموزشی و تخصصی جامعه بوده است. این دیپارتمنت مطابق به هدایت مقام محترم وزارت تحصیلات عالی کشور و با در نظر گرفتن شرایط و ضرورت‌های علمی و اجتماعی موجود، پایه‌گذاری گردید تا خلأ موجود در تربیت کادرهای مسلکی در عرصه جغرافیه در سطح ولایت و کشور رفع گردد. به همین منظور، در سال ۱۳۸۸ هجری شمسی، این دیپارتمنت از چوکات پوهنچی علوم اجتماعی جدا گردیده و به گونه رسمی در چارچوب پوهنچی تعلیم و تربیه مدغم گردید. از آن زمان تاکنون، این نهاد علمی فعالیت‌های علمی و اکادمیک خویش را به گونه پیگیر آغاز نموده و ادامه داده است.

دیپارتمنت جغرافیه از همان ابتدای تأسیس، خود را مکلف و متعهد به پرورش نیروهای متخصص در عرصه جغرافیه دانسته و تلاش نموده است تا با فراهم‌آوری بستر مناسب آموزشی، کادرهای علمی و عملی را برای خدمت به

جامعه تربیت نماید. این دیپارتمنت افتخار دارد که از آغاز فعالیت خود تاکنون، بخشی از مسؤولیت سنگین رشد فرهنگی، علمی و اجتماعی جامعه را بر دوش گرفته و در راستای تحقق آن، گام‌های ارزنده‌ی برداشته است. این دیپارتمنت با تکیه بر ارزش‌های علمی، فرهنگی و انسانی، در راه رشد دانش جغرافیه و تقویت شناخت علمی محصلان از محیط طبیعی و انسانی، فعالیت‌های مؤثر و ارزشمندی را انجام داده است.

در حال حاضر، محصلان این دیپارتمنت پس از گذراندن امتحان سراسری کانکور، از ولایات مختلف کشور جذب می‌شوند و در فضای آکادمیک این نهاد، به فراگیری آموزش‌های علمی و تخصصی مصروف می‌باشند. این تنوع جغرافیایی در میان محصلان، سبب غنای فرهنگی و تبادل دیدگاه‌ها شده و فضای پویا و آموزنده‌ی را برای رشد همه‌جانبه آنان فراهم ساخته است.

مسؤولیت تدریس در صنوف درسی دیپارتمنت جغرافیه پوهنحی تعلیم و تربیه، در حال حاضر، توسط سه تن از استادان مسلکی رسمی و یک تن از اعضای علمی این دیپارتمنت که فعلاً مسؤولیت آمریت انکشاف مسلکی استادان را نیز به‌عهده دارد، به پیش برده می‌شود. این استادان با تعهد کامل و دانش علمی بالا، نقش مؤثری در ارتقای سطح علمی محصلان دارند و با استفاده از شیوه‌های نوین تدریس، سعی دارند تا محصلان را با مفاهیم ژرف و کاربردی جغرافیه آشنا سازند. حضور استادان ورزیده و متعهد، یکی از نقاط قوت دیپارتمنت جغرافیه به شمار می‌رود که در رشد علمی محصلان و تحقق اهداف آموزشی این نهاد، تأثیر بسزایی داشته است.

دیپارتمنت جغرافیه در چوکات پوهنحی تعلیم و تربیه، تاکنون موفق شده است تا ۱۶ دور از محصلان خویش را در مقطع لیسانس فارغ نماید. این فارغان،

به‌عنوان کادرهای متخصص در رشته جغرافیه، وارد جامعه گردیده‌اند و خدمات شایسته‌یی را در عرصه‌های مختلف انجام داده‌اند. بسیاری از این فارغان هم‌اکنون در پوهنتون‌ها، دارالمعلمین‌ها، مکاتب دولتی و خصوصی مصروف ایفای وظیفه مقدس معلمی‌اند و با صداقت و دلسوزی، دانش خویش را به نسل جوان منتقل می‌نمایند. برخی دیگر نیز در بخش‌های اداری نهادهای دولتی و خصوصی مصروف خدمت‌اند و نقش فعالی در توسعه کشور ایفا می‌کنند. این حضور مؤثر و گسترده فارغان در ساحات مختلف کاری، مایه افتخار دیپارتمنت جغرافیه و استادان پرتلاش آن می‌باشد.

به‌صورت کلی، دیپارتمنت جغرافیه در مدت زمان فعالیت خویش توانسته است با بهره‌گیری از ظرفیت‌های علمی، نیروی انسانی متعهد و رویکرد علمی منظم، جایگاه شایسته‌یی در میان نهادهای علمی کشور به دست آورد و امید است که در سال‌های آینده نیز با قوت و انگیزه بیشتر، در خدمت علم، تعلیم و پیشرفت جامعه قرار داشته باشد.

چارت تشکیلاتی دیپارتمنت جغرافیه

پوهندوی جمشید احمدی

آمر دیپارتمنت

پوهنیار عبدالنصیر جهش

عضو دیپارتمنت

نامزد پوهنیار نجیب الله نظری

عضو دیپارتمنت

پوهنوال زهرا رحمانی

عضو دیپارتمنت

تعداد اعضای بر حال و شامل بست کادری در این دیپارتمنت (۴) تن می‌باشد و یک تن استاد از طبقه اناث بوده، همچنان یک تن استاد دیگر که قبلاً عضو این دیپارتمنت بود فعلاً بحیث آمر انکشاف مسلکی استادان پوهنتون ایفا وظیفه می‌نمایند، البته استادان این دیپارتمنت دارای رتبه علمی پوهنوال تا نامزد پوهنیار می‌باشند.

دیدگاه و مأموریت

دیدگاه

دیپارتمنت جغرافیه در نظر دارد تا از طریق تدریس، تحقیق و برپایی محافل علمی تا با تربیه کادرهای جوان و مسلکی، رشته جغرافیه را در جامعه رشد داده و به حیث مرکز معتبر علمی در پوهنحی و پوهنتون شناخته شود.

مأموریت

دیپارتمنت جغرافیه می‌کوشد تا با فراهم سازی زمینه های مناسب آموزشی، به تربیه کادرهای جوان و مسلکی در رشته جغرافیه پرداخته و آنها را به حیث انکشاف دهنده گان این رشته در جامعه معرفی نماید.

پالیسی آزادی های آکادمیک

اعضای کادر علمی طبق معیارها، موازین آکادمیک و احکام قانون، فعالیت- های علمی آتی را به انجام برسانند:

۱- تدریس با استفاده از شیوه های نوین و معاصر؛

۲- تألیف، ترجمه و نگارش مقاله های علمی؛

۳- تحقیق و سروی‌های علمی؛

۴- راهنمایی محصلان و اعضای کادر علمی؛

۵- ارزیابی آثار علمی سایر استادان و طی مراحل ترفیعات علمی آن‌ها؛

۶- اشتراک در تهیه‌ی لوایح، مقررات، قانون و سایر اسناد تقنینی و رهنمودی؛

۷- اشتراک در محافل علمی؛

۸- اشتراک در شوراها و مجالس مختلف؛

۹- اشتراک در امتحان شمول به مؤسسات تحصیلات عالی؛

۱۰- اشتراک در پروگرام‌های آموزشی و ارتقای ظرفیت؛

۱۱- اشتراک در ترکیب هیأت‌ها و کمیته‌ها؛

۱۲- ارزیابی امتحانات؛

۱۳- ارزیابی و طی مراحل تقرر کاندیدان کادر علمی؛

۱۴- ارائه و یا مشارکت در طرح، تطبیق ارزیابی و بازنگری پالیسی‌ها،

استراتژی‌ها و پلان‌های انکشافی و سکتوری.

معرفی دیپارتمنت جغرافیه

دیپارتمنت جغرافیه به عنوان یکی از بخش‌های تخصصی پوهنچی تعلیم و تربیه

پوهنتون جوزجان، در پاسخ به نیازهای علمی، آموزشی و توسعه‌ی جامعه، و

بر بنیاد هدایات مقام محترم وزارت تحصیلات عالی، در سال ۱۳۸۸ خورشیدی

تأسیس گردید. این دیپارتمنت، که پیشتر در ساختار پوهنچی علوم اجتماعی قرار داشت، پس از تفکیک، در چوکات پوهنچی تعلیم و تربیه گنجانیده شده و فعالیت‌های رسمی خود را در حوزه آموزش و پرورش کادرهای مسلکی در رشته جغرافیه آغاز نمود.

هدف اصلی از ایجاد این دیپارتمنت، پاسخ‌گویی به کمبود نیروهای متخصص در بخش جغرافیه و تأمین نیروی انسانی مسلکی برای نهادهای تعلیمی کشور بود. از آن زمان تاکنون، این دیپارتمنت نقش فعالی در فراهم‌آوری زمینه تحصیلات عالی برای جوانان کشور ایفا نموده و با بهره‌گیری از ظرفیت‌های انسانی و علمی، به‌گونه مستمر در راستای ارتقای دانش جغرافیایی تلاش نموده است.

محصلان این دیپارتمنت، پس از موفقیت در امتحان کانکور سراسری، از ولایات گوناگون جذب شده و با حضور در محیط آموزشی متنوع و پویا، به فراگیری مفاهیم علمی و عملی جغرافیه می‌پردازند. این تنوع جغرافیایی و فرهنگی میان دانشجویان، فضای آموزش را غنی ساخته و زمینه تبادل تجربیات و دیدگاه‌های علمی را میان آنان مهیا می‌سازد.

در حال حاضر، تدریس در این دیپارتمنت توسط دو تن از استادان رسمی مسلکی و یک تن استاد بالمقطع به‌پیش برده می‌شود. آنان مسؤولیت آموزش در چهار صنف درسی را به دوش دارند و با استفاده از روش‌های مؤثر آموزشی، سعی دارند محصلان را به دانش نظری و مهارت‌های عملی مجهز سازند. فعالیت‌های این کادر علمی، نه‌تنها در ارتقای سطح دانشی محصلان مؤثر بوده،

بلکه در پرورش تفکر انتقادی، توان تحلیل محیط و شناسایی پدیده‌های جغرافیایی نیز نقش اساسی ایفا می‌کند.

دستاوردهای این دیپارتمنت در طول فعالیتش قابل توجه است. تاکنون شانزده دور از محصلان از سطح لیسانس فارغ شده‌اند. فارغان دیپارتمنت جغرافیه، پس از فراغت، در نهادهای متعدد علمی، آموزشی و اجرایی ایفای وظیفه می‌نمایند. شماری از آنان در پوهنتون‌ها، دارالمعلمین‌ها، و مکاتب دولتی و خصوصی به تدریس اشتغال دارند، در حالی که برخی دیگر در ادارات دولتی و نهادهای غیردولتی مصروف خدمت‌اند. این حضور گسترده و اثرگذار فارغان، نمادی از موفقیت دیپارتمنت و گواهی بر تلاش‌های علمی و تعهد استادان آن به شمار می‌رود.

در نگاهی کلی، دیپارتمنت جغرافیه با تکیه بر بنیان‌های علمی و با نگاهی توسعه‌محور، بر آن است تا با گسترش برنامه‌های آموزشی، تحقیقی و همکاری‌های علمی بین نهادی، به سهم خود در رشد نظام تحصیلات عالی کشور و بهبود ظرفیت منابع انسانی در حوزه جغرافیه نقش ماندگاری ایفا کند.

اهداف دیپارتمنت جغرافیه

دیپارتمنت جغرافیه در راستای تحقق مأموریت علمی و آموزشی خود، به منظور ایجاد یک ساختار آکادمیک پاسخ‌گو، پرورش نیروی انسانی متخصص، و ترویج ارزش‌های فرهنگی و اسلامی، مجموعه‌ای از اهداف مشخص و مؤثر را در قالب راهبردهای علمی و عملی تدوین نموده است. این اهداف، نه تنها در راستای تحقق نیازهای جامعه طراحی گردیده‌اند، بلکه مسیر توسعه پایدار آموزشی و فرهنگی را نیز هموار می‌سازند:

۱. تربیت کادرهای مسلکی و متخصص در راستای حفظ و ترویج فرهنگ، تمدن و ارزش‌های ملی و اسلامی

این دیپارتمنت متعهد است تا با فراهم‌سازی آموزش‌های معیاری، زمینه تربیت نیروهای را فراهم سازد که ضمن تسلط علمی، به باورهای دینی، هویت فرهنگی و میراث تمدنی کشور نیز پایبند باشند و بتوانند به‌گونه مؤثر در جامعه ایفای نقش نمایند.

۲. پرورش نسل جوان به‌عنوان معلمان شایسته، مسئول و آینده‌ساز کشور

یکی از اهداف اساسی دیپارتمنت، آموزش و آماده‌سازی جوانان با استعداد برای پذیرش مسئولیت خطیر معلمی است. این افراد به‌عنوان هدایت‌گران نسل نو، نقش مهمی در انتقال دانش، تربیت اخلاقی و شکل‌دهی به افکار نوجوانان ایفا خواهند نمود.

۳. ارتقای سطح دانش و مهارت‌های تخصصی محصلان از طریق روش‌های نوین آموزشی

دیپارتمنت جغرافیه با استفاده از روش‌های مؤثر، فعال و مشارکتی در تدریس، در پی ارتقای توانایی علمی، مهارت‌های تحلیلی و درک کاربردی محصلان است تا آنان آمادگی لازم برای حضور در عرصه‌های علمی و عملی جامعه را داشته باشند.

۴. رهنمایی، حمایت و توانمندسازی محصلان در جهت تقویت ظرفیت‌های مسلکی آنان

یکی دیگر از اولویت‌های دیپارتمنت، ایجاد فضای تعاملی برای تشویق محصلان به خودباوری، ابتکار، خلاقیت و تقویت اعتماد به نفس علمی است. استادان این دیپارتمنت با نقش رهنمایی و مربی‌گری، در رشد و شکوفایی استعداد‌های فردی محصلان سهم می‌گیرند.

۵. تشویق استادان و محصلان به سهم‌گیری فعال در فعالیت‌های علمی، فرهنگی و تحقیقی پوهنتون

دیپارتمنت جغرافیه با تأکید بر همکاری علمی، تلاش می‌نماید تا استادان و محصلان را به مشارکت در برنامه‌های علمی، کنفرانس‌ها، نمایشگاه‌ها و فعالیت‌های فرهنگی تشویق نماید تا از این طریق پیوند پوهنتون با جامعه علمی تقویت یابد.

آشنایی با استادان راهنمای صنف‌ها

- ۱- پوهندوی جمشید احمدی: استاد راهنمای صنف چهارم
- ۲- پوهنیار عبدالنصیر جهش: استاد راهنمای صنف سوم
- ۳- نامزد پوهنیار نجیب الله نظری: استاد راهنمای صنف اول

وظایف استادان راهنما

استادان راهنما در چارچوب فعالیت‌های آکادمیک و حمایتی خویش، مسؤولیت دارند تا به‌گونه فعالانه در رشد علمی، انضباطی و روانی محصلان سهم‌گیر باشند. ایفای این مسؤولیت‌ها، مستلزم تعامل نزدیک، آگاهی‌دهی مستمر و

نظارت دقیق بر وضعیت تحصیلی محصلان صنف مربوطه می‌باشد. مهم‌ترین وظایف استادان راهنما به شرح ذیل بیان می‌گردد:

۱. برگزاری نشست‌های مشورتی و راهنمایی منظم با محصلان

استاد راهنما موظف است جلسات دوره‌ای رهنمودی را با محصلان صنف تحت راهنمایی خویش تدویر نموده و در این نشست‌ها به بررسی نیازها، مشکلات و وضعیت درسی آنان بپردازد.

۲. ارائه اطلاعات لازم پیرامون مقررات و ضوابط پوهنتون

آگاه‌سازی محصلان از قوانین، اصول و مقررات حاکم بر محیط پوهنتون، از جمله آداب رفتاری، نظم درسی و حقوق و مسؤولیت‌های آموزشی‌شان، از وظایف مهم استادان راهنما شمرده می‌شود.

۳. تشویق به تقویت فرهنگ مطالعه و یادگیری فعال

استاد راهنما باید با استفاده از روش‌های انگیزشی و عملی، فرهنگ مطالعه مستمر، تحلیل‌گری و یادگیری هدفمند را در میان محصلان ترویج نماید تا روحیه تحقیق و تحقیق در آنان نهادینه گردد.

۴. تشریح ساختار کریکولم و سیستم آموزشی تحصیلات عالی

محصلان باید در جریان اهداف، محتوای درسی، ساختار کریکولم و سیستم تحصیلات عالی کشور قرار گیرند؛ استاد راهنما مسؤولیت دارد در این زمینه معلومات دقیق و لازم را در اختیارشان قرار دهد.

۵. ایجاد فضای تبادل افکار پیرامون بهبود کیفیت تدریس و آموزش

با جلب مشارکت فکری محصلان، استاد راهنما می‌تواند زمینه ارائه پیشنهادها و انتقادهای سازنده در راستای ارتقای سطح تدریس را فراهم سازد تا تعامل میان استاد و محصل بیشتر گردد.

۶. پی‌گیری و رسیده‌گی به چالش‌های درسی محصلان

استاد راهنما مکلف است تا با درک دقیق مشکلات تحصیلی محصلان، راه‌حل‌های مؤثر را پیشنهاد کرده و در هماهنگی با استادان مضمون مربوطه، اقدامات لازم را برای رفع آن‌ها روی دست گیرد.

۷. شناسایی و معرفی محصلان ممتاز

به منظور تقویت انگیزه و تشویق محصلان نمونه، استاد راهنما باید افراد موفق را شناسایی نموده و برای معرفی به سطح دیپارتمنت یا پوهنتون، اقدام لازم را انجام دهد.

۸. نظارت پیوسته بر پیشرفت یا ضعف درسی محصلان

استاد راهنما موظف است تا به‌صورت منظم وضعیت تحصیلی محصلان را ارزیابی کرده و دلایل موفقیت یا ناکامی آنان را بررسی نموده، تا در صورت لزوم، مداخلات حمایتی انجام دهد.

۹. رهنمایی علمی در خصوص طراحی و ارائه سیمینارهای درسی

در مسیر آموزش تخصصی، استاد راهنما باید محصلان را در انتخاب موضوع، ساختاردهی محتوا و ارائه مؤثر سیمینارهای علمی مورد راهنمایی قرار دهد و نقاط ضعف و قوت ایشان را بازتاب دهد.

۱۰. اطلاع‌رسانی به آمر دیپارتمنت درباره مشکلات و نیازهای محصلان

استاد راهنما مکلف است تا مشکلات آموزشی، روانی یا اجتماعی محصلان را به موقع شناسایی نموده و گزارش‌های لازم را به آمریت دیپارتمنت جهت اتخاذ تدابیر لازم ارائه نماید.

تعهد نامه‌ی محصلان

هر محصل ملزم به رعایت موارد ذیل است:

- ۱- احترام و پایبندی به اساسات و شعائر دین مقدس اسلام؛
- ۲- رعایت قانون اساسی و تمام قوانین نافذی کشور؛
- ۳- رعایت تمام لوایح، مقررات، مصوبات و فیصله‌های وزارت محترم تحصیلات عالی؛
- ۴- احترام به هیئت رهبری و تمام استادان و منسوبین پوهنتون؛
- ۵- احترام به آزادی بیان با در نظر داشت معیارهای قبول شده؛
- ۶- احترام متقابل به محصلان پوهنتون و برقراری روابط آکادمیک با همصنفان؛
- ۷- رعایت نظم و دسپلین در داخل پوهنتون، صنوف درسی و لیلیه‌ها؛

۸- همکاری با اداره در امر نظافت و پاک‌ی صحن پوهنتون و به خصوص صنوف درسی؛

۹- اجتناب از هر نوع فعالیت‌های تخریب‌کارانه و اعمال ضد بشری؛

۱۰- اجتناب از استعمال هر نوع دخانیات و مسکرات؛

۱۱- اجتناب از بروز هر نوع تعصبات قومی، لسانی، مذهبی و...؛

۱۲- اجتناب از انجام هر نوع اعمال ضد اخلاقی و ضد کرامت انسانی؛

۱۳- خودداری از گشت و گذار بی جا و بی مورد در داخل پوهنتون؛

۱۴- خودداری از انجام هر نوع فعالیت‌های سیاسی و گروهی در داخل پوهنتون؛

۱۵- خودداری از انجام هر نوع عمل زشت و خشونت‌زا که باعث بد امنی، بی نظمی، تشنج و خصومت در پوهنتون گردد؛

۱۶- حفاظت از لوازم، وسایل و سرسبزی پوهنتون؛

۱۷- خودداری از پوشیدن لباس‌های نامناسب و مغایر فرهنگ جامعه‌ی افغانی و خودداری از کاربرد آرایش غلیظ در پوهنتون.

فعالیت‌های انجام‌شده و دستاوردهای دیپارتمنت جغرافیه

دیپارتمنت جغرافیه از بدو تأسیس تاکنون، در کنار مأموریت آموزشی خویش، در زمینه‌های گوناگون علمی، فرهنگی، خدماتی و اجتماعی نیز نقش فعالانه‌یی ایفا نموده است. این فعالیت‌ها در راستای تحقق رسالت‌های اکادمیک، توسعه

ظرفیت‌های نهادی و تقویت روحیه مشارکت جمعی انجام گرفته‌اند. دستاوردهای حاصل از این تلاش‌ها، نه‌تنها در ارتقای کیفیت آموزشی، بلکه در بهبود جایگاه اجتماعی و علمی دیپارتمنت نیز مؤثر بوده‌اند. در ادامه، نمونه‌هایی از فعالیت‌های برجسته دیپارتمنت ارائه می‌گردد:

۱. مشارکت مؤثر در برگزاری برنامه‌های علمی و فرهنگی در سطوح مختلف

پوهنتون

استادان و محصلان دیپارتمنت جغرافیه در تدویر محافل، سمینارها و مناسبت‌های فرهنگی و علمی در سطح دیپارتمنت، پوهنچی و پوهنتون نقش فعالانه داشته‌اند و با ارائه برنامه‌های متنوع، به تقویت فضای علمی و فرهنگی پوهنتون یاری رسانده‌اند.

۲. حضور علمی در سمینارها، ورکشاپ‌ها و کنفرانس‌های ملی و بین‌المللی

اعضای علمی دیپارتمنت، همراه با گروهی از محصلان مستعد، در نشست‌های تخصصی متعددی اشتراک ورزیده‌اند که سبب ارتقاء ظرفیت حرفه‌یی آنان، تبادل تجربه‌های علمی و ایجاد شبکه‌های علمی شده است.

۳. سهیم‌شدن در فعالیت‌های خدماتی و محیط‌زیستی در سطح پوهنتون

با هدف تقویت فرهنگ شهروندی و مسئولیت‌پذیری، دیپارتمنت در برنامه‌های داوطلبانه‌ای چون پاک‌کاری ساحات دیپارتمنت، پوهنچی و محوطه پوهنتون مشارکت نموده و روحیه کار جمعی و نظم محیطی را در میان محصلان گسترش داده است.

۴. همکاری در روند اجرای امتحانات کانکور پوهنتون‌های دولتی و خصوصی

این دیپارتمنت در مراحل مختلف برگزاری امتحان‌های ورودی پوهنتون‌ها سهم گرفته است که شامل همکاری در توزیع سوالات، مراقبت، تنظیم و ارزیابی نتایج می‌باشد؛ امری که نشان از حضور نهادی این دیپارتمنت در فعالیت‌های فراگیر پوهنتون دارد.

۵. مشارکت در بازمینی، اصلاح و نهایی‌سازی پرسش‌های کانکور پوهنتون‌های خصوصی

استادان دیپارتمنت در راستای تقویت معیارهای علمی، در روند بررسی و تصحیح محتوای پرسش‌نامه‌های کانکور برخی مؤسسات تحصیلات عالی خصوصی نقش مؤثر داشته‌اند.

۶. چاپ و نشر آثار علمی شامل مقالات، کتب و نتایج سیمینارها

اعضای علمی دیپارتمنت با نگارش و چاپ آثار علمی در حوزه‌های مرتبط با جغرافیه و آموزش، به توسعه گفتمان علمی کمک نموده‌اند. نشر این آثار در ارتقاء سطح تحقیقاتی دیپارتمنت نقش مهمی ایفا کرده است.

۷. ایجاد و حمایت از انجمن‌های علمی دانشجویی به منظور شناسایی و پرورش استعدادها

با راه‌اندازی انجمن‌های علمی در داخل دیپارتمنت، زمینه برای بروز استعدادها، ارائه پروژه‌های تحقیقاتی کوچک و مشارکت علمی فعال محصلان فراهم گردیده است که این امر موجب ارتقاء اعتمادبه‌نفس و خودانگیختگی علمی در میان محصلان شده است.

همچنین، دیپارتمنت جغرافیه با فراغت دادن ۱۶ دور از محصلان در مقطع لیسانس، موفق شده است به گونه مؤثری بخشی از نیازمندی‌های مکاتب و نهادهای تعلیمی کشور، به ویژه در ولایت جوزجان، را در بخش کمبود استادان مسلکی جغرافیه مرتفع سازد. این فارغان، امروز در جایگاه‌های مؤثر آموزشی، نقش شایسته‌یی در پیشبرد نظام تعلیمی کشور ایفا می‌نمایند؛ دستاوردی که مایه مباهات استادان و مدیریت دیپارتمنت می‌باشد.

نکات قوت دیپارتمنت جغرافیه - پوهنچی تعلیم و تربیه پوهنتون جوزجان

با آن‌که دیپارتمنت جغرافیه در چارچوب پوهنچی تعلیم و تربیه از حدود ۱۶ سال بدین سو فعالیت دارد و در بسیاری موارد با کمبود منابع و تجهیزات روبه‌رو بوده، اما با اتکا به ظرفیت‌های انسانی و تعهد علمی، از نکات برجسته و قوت قابل توجهی برخوردار است که از آن جمله می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

۱. برخورداری از کادر علمی فعال و پاسخگو جهت تحقق اهداف آموزشی و آکادمیک دیپارتمنت

وجود استادانی با صلاحیت علمی و انگیزه بالا، که در مسیر تدریس، تحقیق و هدایت محصلان سهم فعالی دارند، یکی از پشتوانه‌های اصلی این دیپارتمنت به شمار می‌رود.

۲. توانمندی تخصصی استادان در عرصه‌های مختلف جغرافیه طبیعی و انسانی

استادان دیپارتمنت جغرافیه با داشتن تخصص در رشته‌های متنوع جغرافیه، قادر به تدریس مفاهیم پیچیده علمی بوده و توانسته‌اند سطح علمی محصلان را به گونه مؤثر ارتقاء دهند.

۳. موجودیت پلان درسی ساختارمند و منطبق بر سیستم کریدیت

برنامه‌های درسی این دیپارتمنت به‌گونه‌ی طراحی گردیده که با لوايح و معیارهای سیستم تحصیلات عالی کشور هماهنگ بوده و پاسخگوی نیازهای آموزشی معاصر است.

۴. تطبیق موفقانه سیستم کریدیتی بر مبنای مقرره‌ها و طرزالعمل‌های وزارت تحصیلات عالی

استادان و مدیریت دیپارتمنت با رعایت کامل اصول و معیارهای وزارت، در راستای شفافیت، نظم و کیفیت آموزشی سیستم کریدیتی را به شکل مطلوب پیاده کرده‌اند.

۵. تشویق استادان به بهره‌مندی از برنامه‌های ماستری و ارتقای ظرفیت علمی

استفاده استادان از برنامه‌های تحصیلات عالی‌تر (ماستری) سبب تقویت تخصص، به‌روزرسانی دانش و ارتقاء سطح آموزش در دیپارتمنت گردیده است.

۶. اطلاع‌رسانی منظم و مستمر در مورد فعالیت‌ها و دستاوردهای علمی دیپارتمنت به مدیریت پوهنچی و اعضای علمی

تبادل گزارش‌های کاری، پیشرفت‌ها و برنامه‌ها به‌گونه شفاف، موجب هماهنگی بهتر با سطوح مدیریتی و افزایش اعتبار دیپارتمنت در میان همکاران علمی شده است.

نقاط ضعف دیپارتمنت جغرافیه

با وجود تلاش‌های پیگیر و دستاوردهای علمی چشم‌گیر، دیپارتمنت جغرافیه با برخی چالش‌ها و کمبودهایی نیز مواجه است که در صورت توجه و رسیدگی نهادهای ذیربط، می‌توانند در راستای ارتقاء کیفی آن مؤثر باشند. از جمله این کاستی‌ها می‌توان موارد ذیل را برشمرد:

۱. کمبود استادان متخصص و دارای تحصیلات عالی در برخی شاخه‌های

جغرافیه

تعداد محدود اعضای علمی متخصص، به‌ویژه در برخی مضامین کلیدی، از موانع گسترش برنامه‌های درسی و تحقیقی این دیپارتمنت به شمار می‌رود.

۲. نبود دسترسی به خدمات اینترنتی در صنف‌های درسی و فضای آموزشی

محرومیت از اینترنت در کلاس‌ها، موجب کاهش کیفیت دسترسی محصلان و استادان به منابع آنلاین، مقالات روز و ابزارهای آموزشی دیجیتال شده است.

۳. کمبود تجهیزات تکنالوژیکی آموزشی مانند پروژکتور، کامپیوتر و وسایل

سمعی-بصری در سطح دیپارتمنت

نبود ابزارهای مدرن آموزشی، توانایی اجرای آموزش تعاملی، عملی و چندرسانه‌ای را کاهش داده و مانع تطبیق روش‌های نوین تدریس می‌گردد.

۴. فقدان کتاب‌ها و منابع علمی به‌روز در حوزه جغرافیه در کتابخانه دیپارتمنت

کتابخانه تخصصی دیپارتمنت از کمبود منابع علمی مرتبط با رشته جغرافیه، به‌ویژه آثار جدید و رفرنس‌های بین‌المللی، رنج می‌برد که این امر

محدودیت‌هایی را در تحقیقات علمی و ارتقای دانش محصلان ایجاد کرده است.

کمیته‌های دیپارتمنت جغرافیه

تضمین کیفیت

دیپارتمنت جغرافیه همواره در تلاش بوده است تا شاخص‌ها و معیارهای تعیین‌شده تضمین کیفیت را در سطح برنامه‌های آموزشی و اداری خود به صورت مؤثر تطبیق و عملی نماید. این تلاش‌ها در جهت ارتقای کیفیت تدریس، بهبود فرآیند یاددهی و یادگیری، و افزایش رضایت‌مندی محصلان از محیط علمی انجام می‌گیرد.

به منظور نهادینه‌سازی بهتر این روند، کمیته‌یی تحت عنوان "کمیته تضمین کیفیت" در سطح دیپارتمنت ایجاد گردیده است. این کمیته با عضویت فعال استادان و در هماهنگی با رهنمودهای آمریت تضمین کیفیت پوهنتون، مسؤولیت نظارت، ارزیابی و گزارش‌دهی در راستای بهبود پیوسته عملکرد دیپارتمنت را بر عهده دارد.

تمام استادان دیپارتمنت در همکاری نزدیک با این کمیته، در تطبیق بهتر پلان‌ها و فعالیت‌های مرتبط با تضمین کیفیت نقش فعال دارند.

چارت تشکیلاتی کمیته تضمین کیفیت دیپارتمنت جغرافیہ

لایحه وظایف کمیته تضمین کیفیت

- ✓ تدویر جلسات کمیته در ارتباط ارتقای کیفیت و اعتبار دهی.
- ✓ ارایه معلومات در رابطه به هدایات، طرزالعمل ها و معیار های تضمین کیفیت به اعضای کادر علمی دیپارتمنت.
- ✓ تنظیم اسناد تضمین کیفیت دیپارتمنت.
- ✓ تشویق اعضای کادر علمی و ارزیابی خودی به منظور ارتقای کیفیت تدریس.
- ✓ نظارت از پروسه ی ارزیابی خودی و تضمین کیفیت در سطح پوهنچی.
- ✓ اشتراک در جلسات کمیته تضمین کیفیت در سطح پوهنچی.

کمیته تحقیق

دیپارتمنت جغرافیه با درک عمیق از نقش حیاتی تحقیق در توسعه دانش و ارتقای ظرفیت های علمی، تحقیق را به عنوان یکی از ارکان اساسی و جهت دهنده در فعالیت های علمی-آموزشی خویش تلقی می نماید. این دیپارتمنت بر این باور است که تولید دانش نوین و بومی سازی آن در قالب تحقیقات علمی و کاربردی، یکی از شاخص های کلیدی نهادهای معتبر آکادمیک به شمار می رود.

استادان این دیپارتمنت پیوسته تلاش دارند تا دانش و مهارت های تحقیقی خود را بر بنیاد اصول علمی و روش شناسی های نوین تحقیقاتی به روز ساخته، آن را در انجام تحقیقات علمی خویش به کار گیرند. همچنان، این رویکرد علمی از طریق تدریس، راهنمایی و الگوسازی، به محصلان نیز منتقل می گردد،

تا آنان نیز با آشنایی با مبانی تحقیق علمی، در تولید دانش و پاسخ‌گویی به نیازهای جامعه سهم بگیرند.

در همین راستا، کمیته تحقیق به عنوان یکی از ساختارهای فعال و تخصصی در سطح دیپارتمنت، ایجاد گردیده است. این کمیته مسئولیت هدایت، نظارت و ارزیابی فعالیت‌های تحقیقی استادان و محصلان را بر عهده داشته، با ارائه مشوره‌های علمی و نظارت بر کیفیت علمی تحقیقات، نقش مؤثری در ارتقای سطح تحقیق ایفا می‌نماید.

در چارت زیر، مسؤول و اعضای این کمیته معرفی گردیده‌اند:

چارت تشکیلاتی کمیته تحقیق دیپارتمنت جغرافیه

لایحه وظایف کمیته تحقیق

۱. برگزاری جلسات منظم کمیته تحقیق به منظور برنامه‌ریزی، هماهنگی و بررسی فعالیت‌های تحقیقی در سطح دیپارتمنت.
۲. ارائه مشوره‌های علمی به استادان و محصلان در راستای بهبود کیفیت تحقیقات و تطبیق روش‌های اصولی تحقیق.
۳. بررسی و نظارت بر تحقیقات استادان و محصلان شامل مقاله‌ها، سیمینارها، پایان‌نامه‌ها و پروژه‌های تحقیقی.
۴. تشویق استادان و محصلان به فعالیت‌های تحقیقی از طریق حمایت علمی، راهنمایی و ایجاد انگیزه در زمینه تحقیق.
۵. تنظیم اسناد و مدارک مرتبط با فعالیت‌های تحقیقی جهت مستندسازی و ارائه به مراجع مربوط پوهنتون.
۶. ایجاد هماهنگی با آمریت تحقیق پوهنتون و اشتراک فعال در برنامه‌ها، ورکشاپ‌ها و جلسات تحقیقی سطح پوهنحی.
۷. ارزیابی کیفیت و محتوای تحقیقات علمی با در نظر داشت معیارهای آکادمیک، اخلاق تحقیق و نوآوری علمی.

دوره آموزشی

دوره آموزشی دیپارتمنت جغرافیه شامل یک برنامه منظم و ساختاریافته چهار ساله می‌باشد که در قالب هشت سمستر درسی طراحی گردیده است. در طول این دوره، محصلان در محیطی آکادمیک و پویا، ملزم به مشارکت فعال در فعالیت‌های آموزشی، تحقیقی و عملی می‌باشند. هر سمستر تحصیلی مطابق به

مفردات درسی مصوب وزارت تحصیلات عالی تنظیم شده و اهداف آموزشی مشخصی را دنبال می‌نماید.

محصلان مکلف‌اند تا در جریان این دوره، با حضور منظم در صفوف، انجام پروژه‌های تحقیقاتی، اشتراک در فعالیت‌های علمی مانند سیمینارها، کنفرانس‌ها، ورکشاپ‌ها و اجرای تمرینات تدریسی، توانمندی‌های علمی و حرفه‌یی خویش را توسعه دهند. این برنامه به‌گونه‌یی طراحی شده است که زمینه رشد فکری، افزایش مهارت‌های مسلکی و آمادگی برای ایفای نقش‌های تخصصی در نهادهای تعلیمی و اداری را فراهم نماید.

در پایان دوره آموزشی، محصلان با فراغت از مقطع لیسانس، توانایی لازم برای پاسخ‌گویی به نیازهای علمی، فرهنگی و آموزشی جامعه را دارا می‌باشند و می‌توانند به‌عنوان کادرهای ورزیده در نظام آموزشی کشور خدمت نمایند.

استفاده از تکنالوژی در تدریس

دیپارتمنت فزیک با درک اهمیت استفاده از تکنالوژی‌های معاصر در روند آموزش، تلاش دارد تا از امکانات الکترونیکی موجود به‌گونه‌یی مؤثر و هدف‌مند در راستای ارتقای کیفیت تدریس بهره‌برداری نماید. این دیپارتمنت متعهد است تا با انکشاف ظرفیت‌های تکنالوژیکی و انطباق روش‌های تدریس با معیارهای نوین آموزشی، زمینه یادگیری بهتر و مؤثرتر را برای محصلان فراهم سازد.

در حال حاضر، استادان دیپارتمنت فزیک در راستای عملی‌سازی این تعهد، از وسایل کمک‌تدریسی چون پروجکتور و پرینتیشن‌های دیجیتال (سلایدهای آموزشی) در تدریس دروس نظری و عملی استفاده می‌نمایند. این

شیوه تدریس تصویری و تعاملی، تأثیر مثبتی بر درک عمیق‌تر مفاهیم علمی از سوی محصلان گذاشته است.

از سوی دیگر، محصلان دیپارتمنت نیز به منظور دستیابی به منابع علمی روزآمد، مطابق با برنامه هفتگی تنظیم شده، هفته‌یی یک روز به مرکز IT پوهنتون جوزجان مراجعه نموده و از اینترنت و منابع دیجیتال برای انجام تحقیقات، تهیه پریزنیتیشن و مطالعات علمی بهره می‌برند.

همچنین دیپارتمنت فزیک با فراهم‌سازی امکانات محدود اینترنتی در محیط خود، زمینه دسترسی مستقیم محصلان به منابع آنلاین علمی را در سطح صنوف درسی ایجاد کرده است. استفاده مؤثر از این زیرساخت‌ها، نقش مهمی در تقویت استقلال یادگیری و رشد مهارت‌های دیجیتال محصلان ایفا می‌نماید.

جریان استفاده از پروجکتور در پروسه‌ی تدریس

نصاب درسی دیپارتمنت جغرافیه

نصاب درسی که در دیپارتمنت جغرافیه تطبیق می‌شود، پس از بازنگری جامع و دقیق توسط هیئت بازنگر متشکل از اعضای برجسته دیپارتمنت‌های جغرافیه از تمامی پوهنتون‌های افغانستان، مورد تأیید نهایی قرار گرفته است. این بازنگری در سه جلسه مستقل در سال ۱۳۹۸ هجری شمسی و تحت هدایت مقام محترم وزارت تحصیلات عالی افغانستان برگزار شد. پس از تصویب رسمی، این نصاب به طور مکتوب به پوهنتون جوزجان ابلاغ گردید و از آن زمان تاکنون به عنوان سند رسمی و قابل اجرا در دیپارتمنت جغرافیه مورد استفاده قرار می‌گیرد، خوشبختانه، نمایندگان منتخب از اساتید این دیپارتمنت در کلستر تخصصی که به منظور به‌روزرسانی و همسان‌سازی نصاب‌های درسی در سال ۱۴۰۳ هجری شمسی و با همکاری وزارت محترم تحصیلات عالی در کابل تشکیل گردید، حضور فعال داشته و سهم خود را به عنوان اعضای این مجموعه علمی ایفا نموده‌اند. این همکاری مستمر و علمی نشان‌دهنده تعهد دیپارتمنت جغرافیه به ارتقای کیفیت آموزش و هماهنگی با آخرین تغییرات علمی و آموزشی است. با وجود این، به دلیل اینکه نسخه جدید نصاب درسی هنوز به صورت رسمی از سوی وزارت تحصیلات عالی به پوهنتون جوزجان ابلاغ نشده است، دیپارتمنت جغرافیه کماکان از نصاب مصوب سال ۱۳۹۸ بهره‌مند می‌گردد. این نصاب درسی به صورت منظم و جامع، شامل هشت سمستر بوده که در هر یک دروس تخصصی و عمومی متناسب با نیازهای علمی و کاربردی دانشجویان طراحی شده است، در ادامه، نصاب درسی فعلی دیپارتمنت جغرافیه که بر اساس آخرین مصوبه رسمی وزارت تحصیلات عالی قابل اجرا می‌باشد، به تفکیک هشت سمستر ارائه شده است.

جدول مضامین هشت سمستر مطابق نصاب درسی دبیرانتمت جغرافیه

صنف اول - سمستر اول - رشته جغرافیه											
ردیف	نام مضمون	کود نمبر مضمون	نوعیت مضمون	تعداد کریڈت مضمون	دبیرانتمت مربوطه	ساعات درسی در هفته			مجموعه ساعات درسی در سمستر	پیش نیاز ها	
						نظری	عملی	مجموع			
1	مبادی جغرافیا	Ed.Ge 0120	اساسی	3	جغرافیه	3		3	48	ندارد	
2	تاریخ جهان باستان (شرق)	Ed.His 0121	اساسی	2	تاریخ	2		2	32	ندارد	
3	مبادی تاریخ	Ed.his 0122	اساسی	2	تاریخ	2		2	32	ندارد	
4	جغرافیای فزیک عمومی	Ed.Ge 0121	اختصاصی	3	جغرافیه	3		3	48	ندارد	
5	مبادی جامعه شناسی	Ed.So 0117	اساسی	2	جامعه شناسی	2		2	32	ندارد	
6	روانشناسی عمومی	Ed.Ps 0106	مسکلی	2	روانشناسی	2		2	32	ندارد	
7	انگلیسی (1)	Li.En 0102	پوهنتون شمول	2	انگلیسی	2		2	32	ندارد	
8	نظام اعتقادی اسلام	SL-IS 0101	پوهنتون شمول	2	ثقافت اسلامی	2		2	32	ندارد	
9	تجوید	SL-IS 0102	پوهنتون شمول	1	ثقافت اسلامی	1		1	16	ندارد	
				19	مجموعه کریڈت ها و ساعات درسی در یک سمستر					304	
ردیف	نام مضمون	کود نمبر مضمون	نوعیت مضمون	تعداد کریڈت مضمون	دبیرانتمت مربوطه	ساعات درسی			مجموعه ساعات درسی در سمستر	پیش نیاز ها	
						نظری	عملی	مجموعه			
1	جغرافیای تاریخی افغانستان	Ed.Ge0122	اختیاری	2	جغرافیه	2		2	32	جغرافیای عمومی افغانستان	
2	ریاضی عمومی	Ed.Ma 0112	اختیاری	2	ریاضی	1	1	2	32	ندارد	
				2	امضای امر دبیرانتمت						
				11						مجموعه مضامین اختیاری	
										مجموعه مضامین سمستر	

صنفا اول - سمستر دوم - رشته جغرافيه

شماره	نام مضمون	کود نمبر مضمون	نوعيت مضمون	تعداد کريبت مضمون	ديپارتمنت مربوطه	ساعات درسي در هفته			مجموعه ساعات درسي در سمستر	پيش نيازها
						نظري	عمل	مجموعه		
1	کارتوگرافي	Ed.Ge0223	اختصاصي	3	جغرافيه	2	1	3	48	جغرافياي فزيکي
2	نظام شمس	Ed.Ge 0224	اختصاصي	4	جغرافيه	4		4	64	جغرافياي فزيکي
3	تاريخ جهان باستان (غرب)	Ed.his 0223	اساسي	2	تاريخ	2		2	32	مبادي تاريخ
4	روانشناسي انکشافی	Ed.Ge 0207	مسلکي	2	روانشناسي	2		2	32	روانشناسي عمومي
6	انگليسي (2)	Li.En 0202	پوهنتون شمول	2	انگليسي	2		2	32	انگليسي (1)
7	کمپيوتر	Ed.Ge 0203	پوهنتون شمول	2	کمپيوتر ساينس	1	1	2	32	ندارد
8	نظام عبادتي اسلام	SL-IS 0201	پوهنتون شمول	2	ثقافت اسلامي	2		2	32	ندارد
9	سيرت النبي	SL-IS 0202	پوهنتون شمول	2	ثقافت اسلامي	2		2	32	ندارد
									304	
				19	مجموعه کريبت ها و ساعات درسي در يك سمستر					
شماره	نام مضمون	کود نمبر مضمون	نوعيت مضمون	تعداد کريبت مضمون	ديپارتمنت مربوطه	ساعات درسي			مجموعه ساعات درسي در سمستر	پيش نيازها
						نظري	عمل	مجموعه		
1	تربيت بدني	Ed.PE 0106	اختياري	2	جغرافيه	2		2	32	ندارد
2	ساختار جامعه الفاني	Ed.So 0238	اختياري	2	جامعه شناسي	2		2	32	مبادي جامعه شناسي
				2	امضای امر ديپارتمنت					
				11	مجموعه مضامين اختياري					
					مجموعه مضامين سمستر					

صنّف دوم - سمسټر سوم - رشته جغرافيه

شماره	نام مضمون	کود نمبر مضمون	نوعیت مضمون	تعداد کړنډ مضمون	د پیاوړتیا مربوطه	ساعات درسي در هفته			مجموعه ساعات درسي در سمسټر	په پلي کړي
						پيلگي	عملي	مجموعه		
1	اساسات جيو مورفولوجي	Ed.Ge 0325	اساسي	2	جغرافيه	2		2	32	جغرافيايي فزيکي
2	اقليم شناسي	Ed.Ge 0326	اختصاصي	3	جغرافيه	3		3	46	جغرافيايي فزيکي
3	جغرافيايي بشري عمومي	Ed.Ge 0327	اختصاصي	2	جغرافيه	2		2	32	مبادي جغرافيه
4	حفاظت محيط زيبست	Ed.Ge 0304	پوهنتون شمول	2	جغرافيه	2		2	32	اقليم شناسي
5	جغرافيايي منطقوي اسيا	Ed.Ge 0328	اختصاصي	3	جغرافيه	3		3	46	مبادي جغرافيه
6	تاريخ معاصر افغانستان	Ed.His 0305	پوهنتون شمول	2	تاريخ	2		2	32	ندارد
7	روانشناسي تربيتي	Li.En 0308	مسلكي	2	روانشناسي	2		2	32	روانشناسي انكشالي
8	نظام اخلاقي اسلام	SL-IS 0301	پوهنتون شمول	2	ثقافت اسلامي	2		2	32	فلسفه عبادات
9	نظام اجتماعي اسلام	SL-IS 0302	پوهنتون شمول	2	ثقافت اسلامي	2		2	32	ندارد
مجموعه کړنډ ها و ساعات درسي در يك سمسټر						20	316			

شماره	نام مضمون	کود نمبر مضمون	نوعیت مضمون	تعداد کړنډ مضمون	د پیاوړتیا مربوطه	ساعات درسي در هفته			مجموعه ساعات درسي در سمسټر	په پلي کړي
						پيلگي	عملي	مجموعه		
1	جغرافيايي زراعتي	Ed.Ge 0329	اختياري	2	جغرافيه	2		2	32	مبادي جغرافيه
2	جغرافيايي ولايات افغانستان	Ed.Ge 0330	اختياري	2	جغرافيه	2		2	32	جغرافيايي تاريخي افغانستان
			2	مجموعه مضامين اختياري						
			11	مجموعه مضامين سمسټر						

امضای امر دپیاوړتیا

صنّف دوم - سمسټر چهارم - رشته جغرافيه

شماره	نام مضمون	کود نمبر مضمون	نوعيت مضمون	تعداد کريبت مضمون	ديپارټمنت مربوطه	ساعات درسي در هفته			پيش نماز ها
						نظري	عمل	مجموعه	
1	جيولوجي (1) قواي داخلي	Ed.Ge 0231	اختصاصي	3	جغرافيه	2	1	3	48
2	جغرافياي فزيكي افغانستان	Ed.Ge 0432	اختصاصي	3	جغرافيه	3		3	48
3	جغرافياي اقتصادي قاره آسيا	Ed.Ge 0433	اختصاصي	2	جغرافيه	2		2	32
4	اساسات R.S و G.I.S	Ed.Ge 0434	اختصاصي	3	جغرافيه	3		3	48
5	جغرافياي سياسي جهان	Ed.Ge 0435	اختصاصي	3	جغرافيه	3		3	48
6	اساسات تعليم و تربيه	Ed.Ge 0409	مسلکي	2	روانشناسي	2		2	32
7	تربيه فکري	SL-IS 0401	پوهنتون شمول	2	ثقافت اسلامي	2		2	32
8	ادبيات و مذاهب	SL-IS 0402	پوهنتون شمول	1	ثقافت اسلامي	1		1	16
				19	مجموعه کريبت ها و ساعات درسي در يک سمسټر				
				304					
شماره	نام مضمون	کود نمبر مضمون	نوعيت مضمون	تعداد کريبت مضمون	ديپارټمنت مربوطه	ساعات درسي			پيش نماز ها
						نظري	عمل	مجموعه	
1	جغرافياي شهري افغانستان	Ed.Ge 0436	اختياري	2	جغرافيه	2		2	32
2	فزيک عمومي	Ed.Ph 0412	اختياري	2	فزيک	2		2	32
				اعضاي امر ديپارټمنت					
									2
									10

صنّف سوم - سمسٹر پنجم - رشتہ جغرافیہ

ردیف	نام مضمون	کود نمبر مضمون	نوعیت مضمون	تعداد کریڈٹ مضمون	ساعات درسی در هفته			دیپارٹمنٹ مربوطہ	پیشہ تیار کیا
					تفہیمی	عملی	مجموعہ		
1	جغرافیای منطقوی اروپا	Ed.Ge 0537	اختصاصی	3	3		3	جغرافیہ	ندارد
2	جغرافیای حیاتی	Ed.Ge 0538	اختصاصی	2	2		2	جغرافیہ	جغرافیای فزیک
3	جغرافیای اقتصادی افغانستان	Ed.Ge 0539	اختصاصی	3	3		3	جغرافیہ	جغرافیای بشری
4	جیولوجی (2) قوای خارجی	Ed.Ge 0540	اختصاصی	3	3		3	جغرافیہ	جیولوجی عمومی
5	ژئوپلٹیک	Ed.Ge 641	اختصاصی	2	2		2	جغرافیہ	جغرافیای سیاسی
6	جغرافیای اقتصادی اروپا	Ed.Ge 0542	اختصاصی	2	2		2	جغرافیہ	جغرافیای منطقوی آسیا
7	نظام سیاسی اسلام	SL-IS 0501	پوهنتون شمول	2	2		2	ثقافت اسلامی	ندارد
8	نظام اداری اسلام	SL-IS 0502	پوهنتون شمول	2	2		2	ثقافت اسلامی	ندارد
				19	مجموعه کریڈت ها و ساعات درسی در یک سمسٹر				
				304					
ردیف	نام مضمون	کود نمبر مضمون	نوعیت مضمون	تعداد کریڈت مضمون	ساعات درسی			دیپارٹمنٹ مربوطہ	پیشہ تیار کیا
					تفہیمی	عملی	مجموعہ		
1	جغرافیای منابع	Ed.Ge 0543	اختیاری	2	2		2	جغرافیہ	جغرافیای فزیک عمومی
2	حوادث و مخاطرات طبیعی	Ed.Ge 0544	اختیاری	2	2		2	جغرافیہ	جیولوجی قوای داخلی زمین (1)
				امضای آمر دیپارٹمنٹ					
				2		مجموعه مضامین اختیاری			
				10		مجموعه مضامین سمسٹر			

صنف سوم - سمستر ششم - رشته جغرافیه

شماره	نام مضمون	کود نمبر مضمون	نوعیت مضمون	تعداد کردیت مضمون	دیارتمنت مربوطه	ساعات درسی در هفته			مجموعه ساعات درسی در سمستر	پیش نیازها
						نظری	عملی	مجموع		
1	جغرافیای منطوقی افریقا	Ed.Ge 0645	اختصاصی	3	جغرافیه	3		3	48	جغرافیای فزیک و بشری
2	جغرافیای اقتصادی قاره افریقا	Ed.Ge 0646	اختصاصی	2	جغرافیه	2		2	32	جغرافیای منطوقی افریقا
3	روش تحقیق در جغرافیه	Ed.Ge 0647	اختصاصی	3	جغرافیه	3		3	48	روش تحقیق
4	احصایه در جغرافیا	Ed.Ge 0648	اختصاصی	2	جغرافیه	2		2	32	ریاضی عمومی
5	G.I.S کاربرد	Ed.Ge 0649	اختصاصی	2	جغرافیه	1	1	1	32	کارتوگرافی
6	جیولوجی افغانستان	Ed.Ge 0650	اختصاصی	2	جغرافیه	2		2	32	جیولوجی عمومی
7	نظام اقتصادی اسلام	Sl-IS 0601	پوهنتون شمول	2	ثقافت اسلامی	2		2	32	نظام اجتماعی اسلام
مجموعه کردیت ها و ساعات درسی در یک سمستر						16	256			
شماره	نام مضمون	کود نمبر مضمون	نوعیت مضمون	تعداد کردیت مضمون	دیارتمنت مربوطه	ساعات درسی			مجموعه ساعات درسی در سمستر	پیش نیازها
						نظری	عملی	مجموع		
1	هابدروپلینیک	Ed.Ge 0651	اختیاری	2	جغرافیه	2		2	32	جغرافیای سیاسی جهان
2	صلح و حل منازعه	Ed.So 0657	اختیاری	2	جامعه شناسی	2		2	32	مبادی جامعه شناسی
			2	مجموعه مضامین اختیاری						
			9	مجموعه مضامین سمستر						

امضای امر دیارتمنت

صیفا چهارم - سمستر هفتم - رشته جغرافیه

شماره	نام مضمون	کود نمبر مضمون	نوعیت مضمون	تعداد کریڈت مضمون	دیپارٹمنٹ مربوطه	ساعات درسی در هفته			مجموعه ساعات درسی در سمستر	پیش-نیازها	
						نظری	عملی	مجموعه			
1	جغرافیای منطقوی امریکا	Ed.Ge 0752	اختصاصی	3	جغرافیه	3		3	48	ندارد	
2	جغرافیای اقتصادی قاره امریکا	Ed.Ge 0753	اختصاصی	2	جغرافیه	2		2	32	ندارد	
3	میتود تدریس جغرافیه	Ed.Ge 0754	اختصاصی	2	جغرافیه	2		2	32	میتود عمومی تدریس	
4	جغرافیای روستایی شهری	Ed.Ge 0755	اختصاصی	2	جغرافیه	2		2	32	جغرافیای بشری	
5	پلان گذاری و انکشاف منطقوی	Ed.Ge 0756	اختصاصی	2	جغرافیه	2		2	32	احصائیه در جغرافیا	
6	پایان نامه تحصیلی	Ed.Ge 0757	اختصاصی	2	جغرافیه	2		2	32	روش تحقیق در جغرافیا	
7	اصول دفتر داری	Ed.Ge 0758	مسکلی	2	اداره عامه	2		2	32	ندارد	
8	قران و علوم معاصر	SL-IS 0701	پوهنتون شمول	2	شرعیات	2		2	32	ندارد	
				17	مجموعه کریڈت ها و ساعات درسی در یک سمستر					272	
شماره	نام مضمون	کود نمبر مضمون	نوعیت مضمون	تعداد کریڈت مضمون	دیپارٹمنٹ مربوطه	ساعات درسی			مجموعه ساعات درسی در سمستر	پیش-نیازها	
						نظری	عملی	مجموعه			
1	جغرافیای توریزم	Ed.Ge 0759	اختیاری	2	جغرافیه	2		2	32	جغرافیای عمومی افغانستان	
2	جغرافیای فرهنگی	Ed.Ge 0760	اختیاری	2	جغرافیه	2		2	32	مبادی جامعه شناسی	
				2	امضای امر دیپارٹمنٹ						
				10							مجموعه مضامین اختیاری
											مجموعه مضامین سمستر

صنف چهارم - سمستر هشتم - رشته جغرافیه											
شماره	نام مضمون	کود نمبر مضمون	نوعیت مضمون	تعداد کریڈت مضمون	دییارتمنت مربوطه	ساعات درسی در هفته			مجموعه ساعات درسی در سمستر	پیش نیاز ها	
						نظری	عملی	مجموعی			
1	جغرافیا منطوقی اوقیانوسیه و انترکتیکا	Ed.Ge 0860	اختصاصی	2	جغرافیه	2		2	32	ندارد	
2	تکنالوژی کاربردی	Ed.Ge 0803	مسلكی	2	جغرافیه	2		2	32	میتود عمومی تدریس	
3	تدریس آموزی	Ed.Ge 0811	مسلكی	4	جغرافیه	4		4	64	میتود تدریس	
4	جغرافیای جمعیت	Ed.Ge 0861	اختصاصی	2	جغرافیه	2		2	32	جغرافیای بشری	
5	جغرافیای سیاسی افغانستان	Ed.Ge 0862	اختصاصی	2	جغرافیه	2		2	32	جغرافیای سیاسی جهان	
6	پایان نامه تحصیلی	Ed.Ge 0863	اختصاصی	2	جغرافیه	2		2	32	روش تحقیق در جغرافیه	
7	فلسفه جغرافیا	Ed.Ge 0864	اختصاصی	2	جغرافیه	2		2	32	مبای جغرافیه	
8	تمدن اسلامی	SL-IS 0801	پوهنتون شمول	2	ثقافت اسلامی	2		2	32	ندارد	
				18	مجموعه کریڈت ها و ساعات درسی در یک سمستر					288	
شماره	نام مضمون	کود نمبر مضمون	نوعیت مضمون	تعداد کریڈت مضمون	دییارتمنت مربوطه	ساعات درسی در هفته			مجموعه ساعات درسی در سمستر	پیش نیاز ها	
						نظری	عملی	مجموعی			
1	هایدروولوجی	Ed.Ge 0865	اختیاری	2	جغرافیه	2		2	32	جغرافیای منابع	
2	جغرافیای روستایی افغانستان	Ed.Ge 0866	اختیاری	2	جغرافیه	2		2	32	جغرافیای ولایات	
			2	مجموعه مضامین اختیاری					امضای امر دییارتمنت		
			10	مجموعه مضامین سمستر							

تناسب استاد و محصل

تناسب استاد با محصل بر مبنای قانون تحصیلات عالی بین ۱/۲۵ محصل می باشد. اما با توجه به مشکلاتی که در دیپارتمنت جغرافیه از این رهگذر وجود دارد؛ کمبود محصل می باشد، لذا این تناسب در حال حاضر به تناسب هر استاد ۱۶ محصل است. اگرچه این دیپارتمنت همواره جهت رفع این مشکل سعی و تلاش به خرج داده است و این موضوع را با مراجع مربوط در میان گذاشته است؛ اما با آن هم از ریاست پوهنچی، پوهنتون و وزارت محترم تحصیلات عالی خواهان توجه جدی به این معضل می باشد.

تعداد استادان دیپارتمنت

تعداد اعضای بر حال و شامل بست کادری در این دیپارتمنت (۴) تن می باشد و یک تن استاد از طبقه اناث بوده، همچنان یک تن استاد دیگر که قبلاً عضو این دیپارتمنت بود فعلاً بحیث آمر انکشاف مسلکی استادان پوهنتون ایفا وظیفه می نماید، بناء در حال حاضر مسوولیت درسی دیپارتمنت جغرافیه به عهده (۳) تن استاد می باشد، البته استادان این دیپارتمنت دارای رتبه علمی پوهنوال تا نامزد پوهنپار می باشند، شهرت استادان این دیپارتمنت به تفکیک رتب علمی قرار ذیل است:

شہرت استادان دیپارٹمنٹ جغرافیہ

شماره	شہرت			رتبہ علمی	درجہ تحصیل	رشتہ تحصیل	تاریخ تقرر	تاریخ آئین ترویج علمی	موقف	نمبر تماس
	نام	نام پدر	تخلص							
۱	جمشید	شاہ گل	احمدی	پوہندوی	ماسٹر	جغرافیہ	۱۳۹۰	۱۴۰۳	آمر دیپارٹمنٹ	۰۷۸۸۶۲۰۱۵۰
۲	حبیب الرحمن	محمد قاسم	قاسمپور	پوہنیار	ماسٹر	جغرافیہ	۱۳۹۲	۱۳۹۷	آمرانکشاف مسلکی استادان	۰۷۸۶۳۶۱۳۲۲
۳	عبدالنصیر	عبدالؤمن	چہش	پوہنیار	ماسٹر	جغرافیہ	۱۳۹۸	۱۴۰۳	عضو دیپارٹمنٹ	۰۷۸۷۵۸۷۷۳۴
۴	نجیب اللہ	محمد امین	نظری	نامزد پوہنیار	لیسانس	جغرافیہ	۱۴۰۳	ندارد	عضو دیپارٹمنٹ	۰۷۸۷۵۸۷۷۳۴
۵	زہرا	کینچہ	رحمانی	پوہنوال	لیسانس	جغرافیہ	۱۳۷۶	۱۳۹۹	عضو دیپارٹمنٹ	۰۷۸۶۹۱۷۰۹۵

تعداد محصلان

محصلان دیپارتمنت جغرافیه در حال حاضر در سه صنف جداگانه پسرانه مصروف ادامه تحصیل خود می باشند. جدول زیر تعداد محصلان این دیپارتمنت را از صنف اول الی صنف چهارم، نشان می دهد:

محصلان موجود دیپارتمنت جغرافیه از بابت سال تحصیلی ۱۴۰۴

شماره	صنف	تعداد
۱	اول	۲۲
۲	دوم	۱۵
۳	سوم	۲
۴	چهارم	۱۰
	مجموعاً	۴۹

کتابخانه‌ی دیپارتمنت جغرافیه

کتابخانه‌ی دیپارتمنت جغرافیه یکی از منابع اساسی علمی و آموزشی این دیپارتمنت به شمار می‌رود که از ابتدای تأسیس دیپارتمنت تاکنون به تدریج توسعه یافته است. منابع موجود در این کتابخانه عمدتاً از طریق اهدای استادان، محصلان و سایر علاقه‌مندان به عرصه‌ی تعلیم و تربیه گردآوری شده و به مرور زمان به‌روز گردیده‌اند. این کتاب‌ها دربرگیرنده‌ی آثار تخصصی، منابع درسی و کتب مرجع در حوزه‌های مختلف جغرافیه، اعم از جغرافیه‌ی طبیعی، انسانی، اقتصادی، سیاسی، محیط‌زیستی و جیوماتیک می‌باشند.

موجودیت این کتابخانه نقش بسیار مؤثری در ارتقای کیفیت آموزش در دیپارتمنت دارد، زیرا بخشی از کمبودهای منابع ممد درسی که معمولاً در نهادهای آموزشی با آن مواجه می‌شویم، توسط این مجموعه جبران می‌گردد. کتابخانه نه تنها دسترسی محصلان را به منابع علمی معتبر فراهم می‌سازد، بلکه زمینه را برای تحقیق، تحلیل و فهم عمیق‌تر مفاهیم علمی نیز مهیا می‌سازد. از سوی دیگر، منابع موجود در کتابخانه می‌توانند به عنوان ابزاری برای ترویج فرهنگ مطالعه، توانمندسازی علمی محصلان، و ارتقای ظرفیت‌های تحقیقی آنان مورد استفاده قرار گیرند، در حال حاضر، شمار کتاب‌های موجود در این کتابخانه به حدود ۳۰۰ جلد می‌رسد. هرچند این رقم از نگاه کمی نسبتاً محدود است، اما با در نظر گرفتن کیفیت منابع، کتابخانه توانسته است بخشی از نیازهای علمی محصلان را در سطوح مختلف درسی برآورده سازد. سیستم مدیریت کتابخانه به‌گونه‌ی تنظیم شده است که توزیع و اعاده‌ی کتاب‌ها به‌شکل منظم و نظام‌مند انجام گیرد. مسؤلیت این روند بر عهده‌ی یک تن از اعضای این دیپارتمنت می‌باشد که به عنوان مسؤل مستقیم توزیع منابع، مشخصات کامل

کتاب‌های امانت‌داده‌شده را در دفاتر مربوطه ثبت و نگهداری می‌کند. این اقدام به منظور ایجاد شفافیت، جلوگیری از ضیاع منابع، و تضمین گردش مؤثر دانش در میان محصلان و استادان صورت می‌گیرد، برای بهبود بیشتر عملکرد کتابخانه، پیشنهاد می‌گردد در آینده زمینه‌ی دیجیتال‌سازی منابع فراهم گردد تا محصلان بتوانند از طریق بسترهای الکترونیکی نیز به منابع علمی دسترسی داشته باشند. همچنین نیاز است کتابخانه به طور دوره‌یی به‌روزرسانی شود و با افزایش همکاری میان دیپارتمنت جغرافیه و سایر نهادهای علمی داخلی و بین‌المللی، زمینه برای دریافت منابع جدید و به‌روز فراهم گردد.

صنف‌های درسی دیپارتمنت جغرافیه

دیپارتمنت جغرافیه دارای دو صنف اختصاصی در بلاک اول و دوم پوهنحی تعلیم و تربیه می‌باشد که برای برگزاری دروس نظری مورد استفاده قرار می‌گیرند. این صنف‌ها از نظر فضا، نورگیری، تهویه، و تجهیزات تدریسی مانند تخته سفید و امکان نصب پروژکتور، معیارهای لازم آموزشی را دارا هستند. با توجه به شمار فعلی محصلان، این صنف‌ها نیازهای تدریسی دیپارتمنت را برآورده می‌سازند. در صورت افزایش ظرفیت، توسعه‌ی فضای آموزشی در پلان آینده دیپارتمنت مد نظر قرار دارد.

تصویر از صنف درسی دیپارتمنت جغرافیه

دفاع مونوگراف‌ها

محصلان دیپارتمنت جغرافیه در ختم سمستر ششم، موضوع مونوگراف خویش را از جانب دیپارتمنت و با مشوره‌ی استاد راهنما دریافت می‌نمایند. ایشان بعد از نوشتن و دفاع پروپوزل که در سمستر هفتم صورت می‌گیرد؛ بالاخره در ختم سمستر هشتم به دفاع از مونوگراف خود می‌پردازند. هر ساله یک هیأت بلندرتبه از استادان این دیپارتمنت به عنوان داور این پروسه را ارزیابی کرده و به دفاع مونوگراف‌های محصلان نمره می‌دهند.

تصویر از جریان دفاع مونوگراف محصلان جغرافیه

اشتراک استادان دیپارتمنت جغرافیه در ورکشاپ‌ها و برنامه‌های علمی

استادان دیپارتمنت جغرافیه در کنفرانس‌ها، ورکشاپ‌ها و سیمینارهای ملی و بین‌المللی، هم به‌عنوان ترینر (مدرس) و هم به‌عنوان اشتراک‌کننده فعال حضور داشته‌اند. این مشارکت‌ها نقش مهمی در ارتقای ظرفیت مسلکی استادان، تبادل

تجربه‌های علمی، آشنایی با روش‌های نوین تدریس، و گسترش شبکه‌های همکاری علمی داشته است.

با اشتراک در این برنامه‌ها، استادان دیپارتمنت توانسته‌اند نه تنها سطح دانش تخصصی و مهارت‌های آموزشی خود را ارتقا بخشند، بلکه در رشد و توانمندسازی اعضای دیگر کادر علمی پوهنتون جوزجان نیز سهم فعال ایفا کنند. این حضور مؤثر، سبب شده است که استادان این دیپارتمنت به‌عنوان چهره‌های علمی فعال و پویا در سطح پوهنهی تعلیم و تربیه و در کل ساختار پوهنتون، شناخته شوند.

برگزاری این‌گونه برنامه‌ها زمینه را برای همسویی با معیارهای نوین آموزشی، آشنایی با دستاوردهای جدید علمی، و به‌روزرسانی محتوای درسی فراهم می‌سازد. بنابراین، ادامه و گسترش اشتراک در این فعالیت‌ها، از اولویت‌های انکشافی دیپارتمنت در سال‌های آینده به‌شمار می‌رود.

تصویر از جریان اشتراک استادان دیپارتمنت جغرافیه در سمینار های آموزشی

جریان سهم‌گیری استادان و محصلان دیپارتمنت جغرافیه در کارهای خدماتی

جریان ارایه کنفرانس علمی استادان دیپارتمنت جغرافیه (پوهندوی جمشید احمدی)

تصاویر از جریان کار گروهی محصلان دیپارتمنت جغرافیه